

Jaarverslag 2024

Stichting Energietransitie Moerdijk

Maart 2025/2024

Inleiding

STEM beheert fondsen in Moerdijk die een surplus aan investeringen mogelijk maken voor gemeenschappelijke energietransitieprojecten.

We blijven te maken hebben met uitdagingen en complexe trajecten en STEM blijft zich inzetten voor duurzame energie in de gemeente Moerdijk. Dat doen we niet alleen, we werken samen met de gemeente, Energiek Moerdijk, dorpsstafels, Port of Moerdijk en andere stakeholders die betrokken zijn bij grootschalige, gemeenschappelijke zon en windenergieprojecten. De opbrengsten van onze windmolens geven nieuwe kansen voor grootschalige energieprojecten met zon en wind. De Warmtetransitievisie is gestart met Wijkuitvoeringsplannen in de drie windkernen Langeweg, Moerdijk dorp en Zevenbergschenhoek en Helwijk. De energietransitie krijgt daardoor in Moerdijk een hernieuwde impuls.

Lees in het 5^e jaarverslag de veranderingen waarmee STEM te maken heeft gekregen en wat wij bereikt hebben. We geven je alvast een voorproefje van wat 2025 te bieden heeft. Het bestuur van STEM wenst je veel leesplezier en kijkt uit naar een toekomst vol duurzame energie en vooruitgang!

Het bestuur van STEM,

Henk Schouwenaars Voorzitter

Inhoud

<i>Inleiding</i>	blz. 1
<i>Inhoudsopgave</i>	blz. 2
<i>1. STEM</i>	blz. 3
Doel rollen, Governance, statuten	
<i>2. Fondsen</i>	blz. 5
Windfondsen A16, Klundert, Moerdijk	
Ontwikkelingen na balansdatum, samenvoeging fondsen	
<i>3. STEM en gemeente Moerdijk</i>	blz. 6
Subsidie, SOK STEM en gemeente	
<i>4. A16</i>	blz. 7
<i>5. Projecten</i>	blz. 8
Wijkuitvoeringsplannen Moerdijk dorp, Langeweg, Zevenbergschen Hoek	
Klundert	
Wijkuitvoeringsplan Helwijk	
Sabina	
Basisscholen en zondaken	
<i>6. Verkorte jaarrekening</i>	blz. 10
Balans per 31 december 2024	
Verloop windfondsen 2023 en 2024	
Exploitatierekening 2024	
Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	
Grondslagen van de waardering van de activa en passiva en bepaling van het resultaat	
Kosten	
<i>7. Contact</i>	blz. 13

1. STEM

1.1. Doel en rollen

STEM levert een bijdrage aan de energietransitie in Moerdijk en haar hoofddoel is het aanjagen van de energietransitie, het ontwerpen, creëren en borgen van sociale randvoorwaarden voor de gemeenschap in de gemeente Moerdijk in duurzame energieprojecten. STEM werkt daarbij samen met lokale, regionale en provinciale stakeholders en de gemeenschap in Moerdijk.

STEM beheert Energietransitiefondsen. Dit zijn lokale fondsen waarbij de middelen worden ingezet voor activiteiten ten behoeve van de versnelling van de lokale energietransitie en die (zijn) ontstaan uit grootschalige energieprojecten.

Vanuit de reguliere exploitatie ondersteunt en initieert STEM projecten die een bijdrage kunnen leveren aan de versnelling van de energietransitie in Moerdijk.

1.2. Governance

STEM is een stichting. Gelet op de omvang van de middelen nu en in de toekomst is een gedegen maatschappelijke inbedding en een zekere mate van democratische legitimatie gewenst. STEM is er immers voor de belangen van de “gemeenschap”. In de statuten is de instelling van een Raad van Toezicht (RvT) mogelijk gemaakt. In 2024 is de inbreng van betrokken inwoners vormgegeven met het vaststellen van een reglement voor een Raad van Advies (RvA). Per 1 januari 2025 zijn de RvT en RvA ingesteld.

Het bestuur had geheel 2024 de volgende samenstelling:
Henk Schouwenaars (voorzitter)
Elly Brouwer (secretaris)
Rijn Broere (penningmeester)
Albert de Vos (lid)
Goof Rijndorp (lid)

Per 31 december 2024 is Albert de Vos teruggereden als bestuurslid. Per 1 januari 2024 is in de vacature voorzien met de benoeming van Hjalmar Memelink.

De Raad van Toezicht is ingesteld per 1 januari 2025 en kent de volgende samenstelling:

Desiree Brummans, op voordracht van gemeente Moerdijk (voorzitter)
Jeroen Kok, op voordracht van EFB (secretaris)
Bert Roskott, op voordracht van Raad van Advies (lid)

De Raad van Advies is ingesteld per 1 per 1 januari 2025 en kent de volgende samenstelling:

Mart Scheepers (wijkvereniging Langeweg)

Bjorn van Pruijssen (stadstafel Klundert)

Bertie de Leeuw (dorpstafel Moerdijk dorp)

Albert van Loon (dorpstafel Zevenbergschen Hoek)

1.3 Statuten

In 2024 zijn de statuten van STEM aangepast. Het betreft enkele tekstuele aanpassingen c.q. correcties en actualisaties en een inhoudelijke correctie. De inhoudelijke correctie betreft de verlenging van de maximale zittingsduur van bestuursleden van 2 x 3 jaar naar 2 x 4 jaar.

2. De fondsen

STEM beheert een drietal fondsen ter investering in de energietransitie. Het gaat om het windfonds A16, het windfond Klundert en het windfonds Moerdijk. Voor de fondsen zijn investeringsplannen vastgesteld.

2.1 *Windfonds A 16*

Dit fonds is ondergebracht bij het participatiefonds Wind A16 BV. De opbrengsten maken geen deel uit van de exploitatie of balans van STEM. Het fonds wordt gevuld door het rendement (25% aandeelhouderschap) van de windmolens langs de A16 op het grondgebied van de gemeente Moerdijk en wordt beheerd door een fondsmanager. Hiervoor is in 2024 een SOK tussen het Energie Fonds Brabant (EFB) gesloten. Binnen de afgesproken kaders beslist STEM over de besteding van de middelen. Primair dient de investering van het EFB te worden afgelost (€ 1.632.000). Na verwerking van de resultaten over 2023 resteert een af te lossen bedrag van (afgerond) € 986.000.

2.2 *Windfonds Klundert*

Dit fonds wordt gevormd door middelen beschikbaar op basis van de sociale randvoorwaarden van het windpark op het terrein van het havenbedrijf Moerdijk eigendom en exploitatie van Vattenfall. Er vindt een afdracht plaats van € 0.50 per opgewekte kWp door Vattenfall.

2.3 *Windfonds Moerdijk*

Ook dit fonds wordt gevormd door middelen beschikbaar op basis van de sociale randvoorwaarden van het windpark op het terrein van het havenbedrijf Moerdijk eigendom en exploitatie van Vattenfall. Er vindt een afdracht plaats van € 0.40 per opgewekte kWp door Vattenfall.

2.4 *Ontwikkelingen na balansdatum, samenvoeging fondsen*

In samenspraak van de stadstafel Klundert, STEM en met een besluit van de gemeenteraad zijn de fondsen onder 2.2 en 2.3 per 31 december 2024 samengevoegd en worden ingezet voor de verduurzaming van woningen in Klundert. Per jaar bedraagt de afdracht gezamenlijk circa € 70.000. De stand van het “fonds Klundert” is per 31 december 2024 € 211.768.

3. STEM en gemeente Moerdijk

3.1 *Subsidie*

Op basis van het activiteitenplan heeft STEM ook in 2024 een subsidie van € 40.000 ontvangen van de gemeente Moerdijk.

3.2 *SOK STEM en gemeente*

De relatie tussen de gemeente Moerdijk en STEM is nader vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst SOK). In 2024 heeft een verschuiving plaats gevonden in de lopende afspraken.

Tot 2024 was STEM regievoerder voor het opstellen van één of meer Lokale Energie Agenda's (LEA). Steeds meer wordt door de landelijke overheid de gemeente verantwoordelijk voor het "organiseren" van de lokale energie- en in het bijzonder de warmtetransitie. Dit dient handen en voeten te krijgen in Wijk Uitvoering Plannen (WUP's).

De regie is daardoor meer verschoven van STEM naar de gemeente. STEM participeert daarmee op een ander wijze en legt verbanden met de financieringsvraag en verbinding met andere projecten.

4. A 16

De ontstaansgeschiedenis van STEM ligt bij het destijds te realiseren van windmolens langs de A16. STEM is een van de organisaties die zijn opgericht om nadere invulling te geven aan de lokale participatie. Nu de windmolens ook in Moerdijk in bedrijf zijn is de organisatie rondom de A16 afgebouwd en omgezet in individuele afspraken tussen het provinciaal niveau enerzijds en de lokale overheden en organisaties anderzijds.

STEM heeft een SOK met “de provincie” en de gemeente. Beide overeenkomsten zijn op elkaar afgestemd. Op provinciaal niveau is sprake van meerdere entiteiten.

Het EFB (Energiefonds Brabant) is voor 25% aandeelhouder van de windmolens. De BOM is 100% eigenaar van het EFB. De rendementen vanuit de windmolens worden gestort in het Participatie Fonds Wind A16 (PFW). Door het EFB is een fondsmanager aangesteld om het PFW te beheren.

De lokale organisaties (naast STEM zijn dit de vergelijkbare stichtingen STED (Drimmelen) en Wincent (Zundert)) zijn vertegenwoordigd in de auditcommissie die toe ziet op de juiste verrekeningen tussen exploitatie-Bv's en het PFW. Zij controleren op deze wijze de fondsmanager. De penningmeester van STEM maakt deel uit van de auditcommissie.

5. Projecten

5.1. *Wijkuitvoeringsplannen Moerdijk dorp, Langeweg en Zevenbergschen Hoek*

STEM is in 2024 intensief betrokken geweest bij de Wijkuitvoeringsplannen van de windkernen. Onder leiding van projectleider Joris van Boxtel is er een Kerngroep opgericht. Hieruit zijn twee projectgroepen (Spoor 1 en Spoor 2) ontstaan. Spoor 1 is concreet aan de slag gegaan met een voucher regeling welke heeft geleid tot de vaststelling van een ABC lijst. Dit is een lijst met maatregelen waaraan de (virtuele) voucher besteed kan worden. Spoor 2 werkt de Wijkuitvoeringsplannen verder uit waarbij als eerste naar oplossingen gezocht wordt voor de kern Zevenbergschen Hoek.

STEM is opgericht om het sociale, lokale participatieverhaal vorm te geven en de vraag om vouchers in te zetten in de 3 windkernen heeft de nodige aandacht gevraagd in de afstemming met de EFB omdat er voldaan moest worden aan de gemeenschappelijke, sociale participatie en eerst moet de EFB afgelost worden voordat er uitgekeerd kan worden. Uiteindelijk is het STEM gelukt in afstemming met de EFB en de gemeente te komen tot een voorfinanciering vanuit de gemeente om de vouchers te kunnen inzetten vanaf medio 2025.

5.2 *Klundert*

In 2024 heeft STEM weer veel tijd gestoken in de communicatie en contacten met betrokken stakeholders van het Zonnepark Klundert.

De Stadstafel Klundert zocht in 2024 naar een invulling van de sociale randvoorwaarden die recht doet aan de eerder gewekte verwachtingen bij de inwoners van Klundert. Door een samenloop van omstandigheden is het beoogde zonnepark niet gerealiseerd (o.a. de beoogde gronden waren niet beschikbaar omdat het Havenbedrijf hier een zonnepark had gepland en later de rijkssubsidieregeling verviel en voor een andere locatie (op de waterkering) de businesscase niet rondkwam). Het onderzoek naar een mogelijke dorpsmolen heeft niet tot zeer kansrijke locaties geleid.

5.3. *Wijkuitvoeringsplan Helwijk*

De kern Helwijk is als kern gekozen om te starten met het Wijk uitvoeringsplan en heeft in 2024 een bijdrage geleverd aan het (participatie)proces. STEM heeft deelgenomen aan meerdere bijeenkomsten om een bijdrage te leveren aan de invulling van de doelen en het proces. In Helwijk spelen er (naast verduurzaming ook thema's als woningbouw, aanpassing openbare ruimte, sociale problematiek, etc.) STEM ondersteunt de integrale aanpak.

5.4 Sabina

Rond het knooppunt Sabina wilde RWE aanvankelijk een kleinschalig zonneproject ontwikkelen. Langs het Volkerak ligt een lange strook land van ongeveer 1,7 hectare. De bestemming conflicteert niet met ander beleid. Al vanaf 2022 heeft STEM contact met de RWE over Sabina. In 2022 heeft de RWE aan STEM de kennis gegeven om dit project om moverende redenen niet zelf meer te willen ontwikkelen. Begin 2024 is het onderzoek verder vormgegeven of het interessant is dat dit project aangesloten wordt op de bestaande windmolens en of het zonnepark kan aangelegd worden binnen de bestaande netwerkcapaciteit.

STEM was betrokken bij het project om te verkennen hoe de financiële en sociale participatie er uit kan zien voor de omgeving. Cabelpooling is ook als optie verkend. Medio 2024 heeft RWE te kennen gegeven de ontwikkeling van een zonnepark voorlopig on hold te willen zetten.

Wel zijn er inmiddels gesprekken opgestart tussen RWE, Gemeente, STEM en FRES om de mogelijkheden van samenwerking bij de repowering van de windmolens bij Sabina te onderzoeken.

5.5. Basisscholen en zondaken

Het eind 2023 opgestarte project heeft in 2024 geen vervolg gekregen. De ondersteuning van STEM en de ontwikkelingsfase van STEM worden niet bekostigd uit de 25% rendement van de windmolens. Op basis van afspraken met de gemeente (SOK) zijn de proceskosten van STEM financieel en inhoudelijk gedekt.

6. Verkorte jaarrekening 2024

6.1 Balans per 31 december 2024

	31 december 2024	31 december 2023
	€	€
Activa		
Debiteuren	21.725	69.948
Rabobank	347.053	187.492
	368.778	257.440
Passiva		
Eigen vermogen:		
Te besteden aan projecten Moerdijk algemeen	87.631	70.274
Te besteden aan projecten Moerdijk Wind A 16	11.715	9.741
	99.345	80.015
Fondsen:		
Windfonds Klundert	211.768	78.092
Winfonds Moerdijk	-	62.473
	211.768	140.565
Vooruitontvangen onderzoek subsidies (Zundert en Drimmelen)	19.664	19.664
Vooruit ontvangen Interreg subsidie	25.000	
Crediteuren	269	5.634
Omzetbelasting	4.912	11.468
Nog te betalen kosten	7.820	94
	57.665	36.860
	368.778	257.440

6.2 Verloop windfondsen 2023 en 2024

	Fonds Klundert	Fonds Moerdijk
	€	€
Stand 1 januari 2023	39.273	31.418
Opbrengsten 2023	38.819	31.055
Stand 31 december 2023	78.092	62.473
Opbrengsten 2024	38.235	30.589
Stand 31 december 2024 voor samenvoeging	116.327	93.062
Samenvoeging	93.062	-93.062
Renteopbrengst toegerekend aan windfondsen	2.379	
Stand 31 december 2024	211.768	-

6.3 Exploitatierkening 2024

	Werkelijk 2024 €	Begroting 2024 €	Werkelijk 2023 €
Opbrengsten			
Subsidie gemeente Moerdijk	40.000	40.000	40.000
Subsidie gemeente Moerdijk projecten A16	10.000		
Rente spaarrekening	4.248		1.478
Rente toegerekend aan windfondsen	-2.379		
Totaal Opbrengsten	51.869	40.000	41.478
Kosten			
Projectbegeleiding en -uitvoering Wind A 16	206	1.000	
Projectleider Spoor 1 Windkernen	7.820		
Projectbegeleiding en -uitvoering Zon Klundert			7.948
Projectbegeleiding en -uitvoering Zon overig	5.160	6.000	3.649
Projectbegeleiding en -uitvoering overig		3.000	
Kosten informatieavonden (algemeen)		200	
Kosten bestuur	11.045	9.500	11.487
Kosten raad van toezicht en raad van advies	366	4.000	
Secretariaatskosten	5.210	7.000	6.270
Administratie- en accountantskosten	918	2.000	1.748
Kosten Internet en website	783	600	2.175
Reclame- en advertentiekosten	24	1.000	975
Algemene kosten	703	250	50
Vrijval reserveringen voorgaande jaren			-5.901
Bankrente en -kosten	303	300	292
Totaal kosten	32.539	34.850	28.693
Resultaat	19.330	5.150	12.785
Bestemming resultaat:			
Toev/ Onttr aan te besteden projecten algemeen	17.356	-3.625	12.785
Toev/ Onttr aan te besteden projecten A16	1.974		
	19.330	-3.625	12.785

6.4. Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

6.5 Grondslagen van de waardering van de activa en passiva en bepaling van het resultaat

6.5.1. Subsidies en bijdragen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Onder subsidies en bijdragen wordt verstaan de netto-opbrengstwaarde van de aan het jaar toe te rekenen bedragen.

6.5.2. Kosten

De kosten worden berekend op basis van historische kosten en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

7. Contact

Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit jaarverslag? Die ontvangen wij graag op info@stemoerdijk.nl.

Uitgave:

Maart 2025

Redactie:

Dimph Rubbens

Foto: www.energiea16.nl